

VÄSTERBOTTENS
MUSEUM

JAN

/

MAJ

#1 2018

Framsida: Lars Hillersberg, »Karneval«, 1958 (detalj)

Cover: Lars Hillersberg, »Karneval«, 1958 (detail)

ÖPPETTIDER

Tisdag, torsdag & fredag	10–17
Onsdag	10–20
Lördag & söndag	11–17

Andra öppettider

Fredag 30 mars	11–17
Måndag 2 april	11–17
Tisdag 1 maj	11–17
Torsdag–fredag 10–11 maj	11–17

Alltid fri entré

HITTA HIT

Bil: Följ brun-vit vägskyltning Gammlia.

Buss: Linje 2 eller 7 från Vasaplan. Hållplats Gammlia.

Gå: Cirka 15 minuters promenad från centrala Umeå.

KONTAKT

www.vbm.se
info@vbm.se
090-16 39 00

Följ oss på Facebook och Instagram
#Västerbottensmuseum

OPENING HOURS

Tuesday, Thursday & Friday	10am–5pm
Wednesday	10am–8pm
Saturday & Sunday	11am–5pm

Special dates

Friday 30 March	11am–5pm
Monday 2 April	11am–5pm
Tuesday 1 May	11am–5pm
Thursday–Friday 10–11 May	11am–5pm

Free admission at all times

HOW TO GET HERE

By car: Follow the brown–white road signs to Gammlia.

By bus: Line 2 and 7 from Vasaplan. Bus stop Gammlia.

On foot: Walking from central Umeå, 15 Minutes.

CONTACT

www.vbm.se
info@vbm.se
+46 (0)90-16 39 00

Follow us on Facebook and Instagram
#Västerbottensmuseum

Med historien mot framtiden

Through history towards future

I vårt fleråriga arbete med Sveriges fem nationella minoriteter har vi nu kommit till projektets sista år. Arbetet har allt igenom varit berikande och lärorikt. Det framgår inte minst av alla positiva kommentarer som vi fått från personer som tidigare inte har sett museet som »sitt«. Projektet visar med all önskvärd tydlighet att museet är en gemensam angelägenhet. Under året fortsätter insamlingen av berättelser från judar, romer, tornedalingar, sverigefinnar och urfolket samer så att framtidens västerbottningar kan ta del av fler berättelser än vad som är givna oss i dag om vårt län.

Utöver detta viktiga arbete har vi fullt fokus på 2021 då friluftsmuseet fyller etthundra år och vi har utlovat området som en »hundraåring i topptrim«. Vad det innebär mer konkret återkommer vi till. Vårt andra stora huvudfokus under året är att säkra det som ryms – och inte ryms – i våra arkiv. Överfulla arkivlokaler gör materialet osökbart och viktig information om vår historia blir svår att hitta i tider när historiska dokument och tillbakablickar kanske är viktigare än någonsin.

Välkommen att ta del av Västerbottens museum i vår – ett av Sveriges 23 läns museer som finns runt om i landet och som tillsammans utgör Sveriges största museum. Ja, läns museer har ett regionalt uppdrag och är verksamma i alla Sveriges regioner och län. Därför vågar vi kaxigt säga att vi är Sveriges största museum!

Ulrica Grubbström, läns museichef

Our project on Sweden's five national minorities has gone on for several years and is now entering its final year. Our work has been a most enriching and educational exercise. It's obvious by all the positive comments we've got from people that previously not thought of the Museum as somewhere they belonged. During the year the collection of stories from Jews, Roma, the Tornedal Finnish, Swedish Finns and indigenous Sami will continue so that the future residents of Västerbotten can be told more stories than those we know today about what our county was like once upon a time.

In addition to this important work we are focusing our energies on 2021, when the open air museum will celebrate its 100th anniversary, and our pledge is to ensure that the area will represent »a 100-year old on top form«. What this means in more concrete terms is something we will return to. Our other main focus during the year will be to make safer arrangements for the material we can and cannot accommodate in our archives. Overfull archive space makes it hard to search our records. Important information about our history is becoming hard to find at a time when historical documents and retrospectives are maybe more important than ever.

You are welcome to see what is on offer this spring at Västerbottens museum – one of Sweden's county museums which, when these are taken together, make up the biggest museum in Sweden. Yes, our county museums have been given their remit at regional level, and they carry out their work in all the regions or counties of Sweden. That is why we can boast that we are Sweden's biggest museum!

Ulrica Grubbström, läns museichef

SÖK I SAMLINGARNA

Visste du att tusentals av museets fotografier och föremål finns sökbara på internet? Kanske har du besökt webbsidan Kulturarv Västerbotten som har funnits i många år. Nu är det dags att upptäcka en ny och bättre webbplats för museets publika samlingar.

Under de senaste två åren har ett intensivt arbete pågått för att uppdatera den digitala samlingshanteringen och göra den mer användarvänlig. Veronica Karlsson är avdelningschef på museet och ansvarig för utvecklingen.

– Det nya systemet bygger på en webbaserad plattform som underlättar arbetet för vår personal som lägger in uppgifter om ett föremål eller ett fotografi, det vi kallar katalogisera. I samband med plattformbytet har vi också gjort ett mer användarvänligt gränssnitt, alltså det som syns utåt för alla användare.

Vilka förändringar kommer användarna att märka?

– Nu får man en bättre överblick, delar av innehållet är tematiserat i samlingar vilket ger en snabbare ingång. Sökfunktionen är också enklare. En viktig nyhet är att alla som besöker sidan från och med nu kan komplettera information om ett fotografi till exempel. Kanske vet du något om platsen eller människorna på bilden och då kan du själv skriva in det. Det känns otroligt spännande och viktigt för att få mer kunskap om våra samlingar och arkiv.

Veronica Karlsson

Sök själv i samlingarna på samlingar.vbm.se

EN PIONJÄR

17 december–27 maj

HALL 8

Lina Persson (1885–1981) är en av Västerbottens första kvinnliga fotografer. Hon var verksam mellan 1916 och 1936 i Lavsjö, Dorotea socken. Eftersom Lina Persson saknade ateljé fotograferade hon hemma i köket med den blommiga tapeten som fond eller utomhus i de kringliggande byarna, dit hon färdades med cykel eller till fots. För att spara material använde hon en teknik där hon delade av glasplåtarna för att på så vis kunna rymma två exponeringar.

KALLES DRÖM OCH ANDRA VERKLIGHETER

21 januari–6 maj

HALL 11, 13 & 14

Ett gott stycke svensk konsthistoria med fokus på 1900-talets senare del. Utställningen visar ett urval från konstsamlingen Helge Lindens Minne, med cirka 80 av samlingens 500 verk. Måleri, grafik och skulptur. I det täta flödet av konstnärliga höjdpunkter märks Peter Dahls kraftfulla svit »Kalles dröm« och Lars Hillersbergs tidiga popkonstverk »Karneval«. Dessutom verk av bland andra Lena Cronqvist, Marie Louise Ekman, Stig Lindberg, och samlingens senaste förvärv, Anders Sunnas »Got light?«

REMOTE POSSIBILITIES

18 februari–27 maj

HALL 9

Internet och den geospatiala eran har ändrat allt vi trodde att vi visste om fotografi. Händelser och icke-händelser fångas i dag från alla håll av drönare, satelliter, övervakningskameror och smarta telefoner. Där det en gång fanns ett sätt att se saken finns det i dag tusentals. I denna perspektivens gyllene tidsålder erbjuder den ändlösa strömmen av dokument som laddas upp på nätet oändliga möjligheter att avslöja det som pågår i världen. Sedan 2010 har Mishka Henner strävat efter att vidga dokumentärfotografiets begrepp och metoder. Detta har resulterat i en rad arbeten som navigerar genom denna väldiga digitala terräng och fokuserar på centrala ämnen av kulturellt och geopolitiskt intresse.

A PIONEER

17 December–27 May

HALL 8

Lina Persson (1885–1981) is one of the county of Västerbotten's first female photographers. She was active in Lavsjö, Dorotea municipality between 1916 and 1936. Since she did not have a studio of her own she used her kitchen or travelled by bike or by foot to the nearby villages where she took her photos in the open air. For economic reasons she splitted the glass plates so that every plate contained two exposures.

KALLE'S DREAM AND OTHER REALITIES

21 January–6 May

HALL 11, 13 & 14

A large chunk of Swedish art history which focuses on the latter part of the 20th century. The exhibition has selected 80 pieces of work from the 500 pieces that make up the art collection of Helge Lindens Minne. These include paintings, graphics and sculptures. Of particular note in this dense array of artistic highlights are Peter Dahl's powerful suite entitled »Kalle's dream« and Lars Hillersberg's early example of pop art entitled »Carnival«. Also on display are works by Lena Cronqvist, Marie Louise Ekman, Madeleine Pyk, Channa Bankier and – the most recent addition to the collection – Anders Sunna's »Got light?«

REMOTE POSSIBILITIES

18 February–27 May

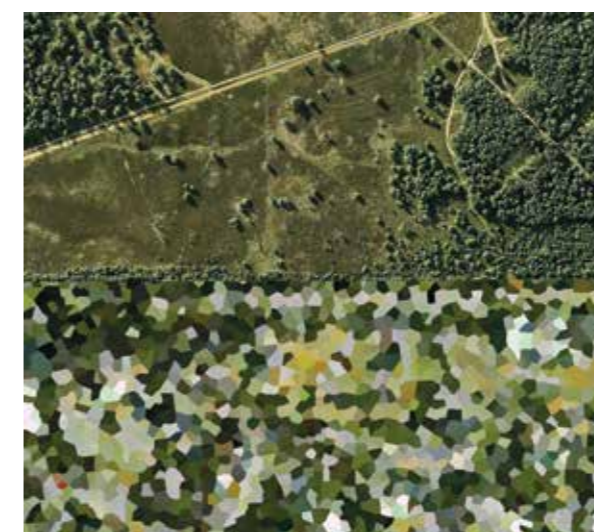
HALL 9

The Internet and the geospatial age have changed everything we thought we knew about photography. Events and non-events are captured from a myriad of angles by a tireless network of drones, satellites, close-circuit cameras, and smartphones. Where there was once a single viewpoint there are now many thousands. In this golden age of perspectives, the infinite array of documents uploaded to the web offer unprecedented opportunities to reveal the workings of our world. Since 2010, Mishka Henner has sought to expand the vocabulary and methods of documentary photography in the Internet age.

LINA PERSSON

En pionjär
A Pioneer

MISHKA HENNER

Remote Possibilities

Kalles dröm och andra verkligheter
Kalle's Dream and Other Realities

VI ÄR ROMER

17 september – 15 april

HALL 1

Utställningen berättar om romers vardag och historia. Om 500 år av utanförskap, tåltliv, aktivism, glädje, traditioner, musik, och framtidshopp. Och om vandringen från Indien till Europa, om språk och kulturarv. Vi är romer bygger på intervjuer, foton och filmer gjorda med eller av romer och har tidigare visats på Göteborgs stadsmuseum och Malmö museer.

BARNDOMAR

22 oktober – 30 september

HALL 10

För fotografen och fältetnologen Sune Jonsson var mötena med människor, företrädesvis i hans västerbottniska och ångermanländska hemtrakter, centrala. Med sina eftertänksamma fotografier har han skildrat tider och platser som i dag i olika bemärkelser är försvunna, och liv som mer tycks röra sig cykliskt än linjärt.

PRIORITET: MINORITET

8 november – 2 september

HALL 7

Alla människor ska ha möjlighet att finna sin historia i museernas samlingar och arkiv. Så är det inte i dag. Särskilt tydlig är frånvaron av olika minoriteters egna berättelser. Majoritetssamhällets perspektiv har, som så ofta annars, varit normen inom museivärlden. Vi fokuserar på Sveriges fem nationella minoriteter judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar samt urfolket samer. Här har vi skapat en plats för samtal och insamling av berättelser och föremål.

EN SAGOLIK SKOLA

6 maj – 26 augusti

HALL 1

Hur var det i skolan för 100 år sedan? Hur vill vi ha det i framtiden? Följ Fredrika och August och deras lärare genom utställningens olika rum och epoker. Skriv i sandbänken, se hur det såg ut hemma hos lärarinnan, följ med in i Sagabibliotekets värld och lyssna på Ulf Starks nyskrivna berättelser.

WE ARE ROMA

17 September – 15 April

HALL 1

The exhibition provides a narrative of the daily lives and the history of the Roma. It is about 500 years of living as outsiders, living in the open, activism, joy, traditions, music and hope for the future. It is also about migration from India to Europe, about language and cultural heritage. We are Roma builds on interviews, photographs and films made with or by Roma.

CHILDHOODS

22 October – 30 September

HALL 10

The most important thing for photographer and field ethnologist Sune Jonsson was his encounters with people. With his contemplative photographs, he has depicted eras and places that have now disappeared in different senses, and lives that seem to move in a cyclic rather than a linear fashion.

PRIORITY: MINORITY

8 November – 2 September

HALL 7

Everyone should be able to find their history in the museum. That is not the case right now. Especially glaring is the absence of the stories of various minorities. The majority's perspective has, as is often the case, been the norm within the museum world. Here we focus on the five recognised national minorities in Sweden: Jews, Roma, Swedish Finns, Tornedalians and the indigenous Sami.

FABULOUS SCHOOL

6 May – 26 August

HALL 1

What was school like 100 years ago compared to today? And how do we want it to be in the future? Join Fredrika and August and their teachers as you go through the different rooms and eras in the exhibition. Write in a sand tray, see what a teacher's home looked like, come into the Story Library's world and listen to new stories written by Ulf Stark.

SUNE JONSSON

Barndomar
Childhoods

MAJA KRISTIN NYLANDER

Vi är romer
We are Roma

Prioritet: Minoritet
Priority: Minority

En sagolik skola
Fabulous School

TEXTIL

HALL 2

Kunskap om textil har i alla tider varit livsnödvändig – som skydd mot kyla och värme, som statusmarkör och handelsvara. I utställningen med skatter ur museets samlingar lyfts denna kunskap och ökar samtidigt medvetenheten om dagens textila produkter och produktion.

BYGGNADSVÅRD

HALL 3

I museets basutställning om byggnadsvård kan du ta del av lokal byggnadstradition, arkitekturstilar samt äldre byggnadsmaterial och hantverkstekniker. Här får du information och inspiration i frågor som rör vård och bevarande av byggnader. Tre onsdagar under våren är det byggnadsvårdskafé.

UMEÅ - MINNEN OCH FRAMTID

HALL 4

Museets »umanistiska« mötesplats. Här hittar du Umeås historia i form av fotografier och föremål. De yngre besökarna undersöker den undre världen medan andra kan slå sig ner i en bekväm fåtölj och lyssna till Lars Widding som berättar om staden han växte upp och verkade i.

ROCK ART IN SÁPMI

HALL 5

En utställning om hållbilder – en mångtusenårig bildtradition som ger oss inblick i stenåldersmänniskans föreställningsvärld. Här kan du själv prova att rista i sten, känna på olika material och göra din egen hållmålning.

SKIDUTSTÄLLNINGEN

HALL 6

En stor samling skidor och utrustning från olika tider. Toppnumret är världens äldsta skida som är daterad till 3400 år f Kr.

TEXTILES

HALL 2

Knowledge of textiles has always been a vital necessity: for protection against the cold and heat, as markers of status and as merchandise. This rich exhibition, displaying treasures from the museum's collections, promotes this knowledge while seeking to increase awareness about modern-day textile products and production.

BUILDING PRESERVATION

HALL 3

The museum's permanent exhibition about preserving buildings gives you an insight into local building traditions and architectural styles, as well as older building materials and craft techniques. Here you'll find information and inspiration on questions relating to the care and preservation of buildings.

UMEÅ - MEMORIES AND FUTURE

HALL 4

For our exhibition on the City of Umeå's history, we have gathered together memories of Umeå: objects, music and photographs. For those who dare and are small in size, a tour in the tunnel under the city might appeal.

ROCK ART IN SÁPMI

HALL 5

An exhibition about rock art – a tradition stretching back many thousands of years, which gives us an insight into the conceptual world of Stone Age man. Here, you can try your hand at carving in rock, touch and feel the different materials and make your own rock painting.

SKI-EXHIBITION

HALL 6

A vast collection of skies and equipment from different times. The exhibition's highlight is the world's oldest ski, which dates back to about 3 400 BC.

FEM FRÅGOR OM KULTURMILJÖ

FIVE ISSUES RELATING TO CULTURAL ENVIRONMENT

Susanne Sundström arbetar på museets kulturmiljöavdelning. En stor del av sin tid ägnar hon åt frågor som rör kulturmiljö och kulturlandskap på olika sätt, allt från remissvar till möten med skolbarn. Men vad är kulturmiljö egentligen och varför tycker museet att det är så viktigt? Susanne har svaren.

Vad menas med kulturmiljö?

– Det är den miljö som är påverkad av oss människor. Det är spår som människor har lämnat efter sig i landskapet och som berättar om vår historia. Kulturmiljöerna finns överallt runt omkring oss, till och med i fjällen. De är inte statiska utan förändras hela tiden.

I olika sammanhang betonas att »hänsyn ska tas till kulturmiljön«? Vad innebär det?

– Ett exempel på hur man visar hänsyn till kulturmiljön är att inte förvanska och bygga om ett hus så att det tappar sin karaktär. Det finns ett varsamhetskrav som innebär att man ska ta till vara ett hus värden oavsett hur gammalt det är. På samma sätt kan man ta hänsyn till landskapet och låta hagmark få fortsätta betas av djur till exempel.

Det sägs också att kulturmiljö är samhällsnyttig. På vilket sätt då?

– Det finns ny forskning som visar att historiska kulturmiljöer bidrar till ett ekonomiskt, miljömässigt och socialt hållbart samhälle. I en undersökning svarar en majoritet att de är beredda att betala mer för ett hus som har kulturhistoriska värden än ett nyproducerat. Kulturmiljön kan också vara en social samhällsresurs, till exempel när nyanlända ska lära sig förstå en plats historia. Inte minst inom besöksnäringen är kulturmiljöer en stor tillgång. Vem har inte besökt en vacker plats på sin semester, köpt fika och hantverk, kanske övernattnat i närheten? Kulturmiljö genererar alltså arbetstillfällen.

Susanne Sundström works in the Museum's cultural environment department. A large part of her time is devoted to addressing in a number of ways issues that relate to cultural environment and cultural landscape, from commenting on official reports to meeting schoolchildren. But what does cultural environment actually mean, and why does the Museum think it is so important? Susanne has the answers.

What does cultural environment mean?

– It is the environment that is influenced by human beings. It is the traces that are left by human beings in the landscape and describe our history. Cultural environments are all around us, even in the mountains. They are not static but constantly changing.

We hear it emphasised in different contexts that we »must take into account the cultural environment«. What does that mean?

– One example of how we take into account the cultural environment is not to spoil or reconstruct a building so that it loses its character. There is a preservation requirement which means we shall embrace the values inherent in a building no matter how old it is. In the same way we can take into account the landscape and, for instance, allow pastureland to go on being used for grazing.

It is also said that cultural environment is of benefit to society. In which way?

– There is new research that shows that historical cultural environments help create a society that is sustainable in economic, environmental and social terms. The majority of those who took part in a survey stated that they are prepared to pay more for a house that is of cultural historical value than for one that is newly built. Cultural environment can also be a social resource for society, such as when

Susanne Sundström

Umedalens före detta mentalsjukhus med bibehållen karaktär
Umedalen's former mental hospital with preserved character

those who have recently arrived in Sweden must learn to understand the history of a place. Cultural environments are a substantial asset not least for the visitor industry. Who hasn't visited a beautiful place on their holidays, paid for coffee and a bite to eat and handicrafts, and maybe stayed overnight in the vicinity? Cultural environments therefore generate job opportunities.

Do you have any favourite place that you think is a good example of how the cultural environment has been taken into account?

– The former mental hospital at Umedalen in the western part of Umeå is interesting. You can clearly see layers of history there at the same time that the area is adapted to modern ways of living. A less good example is the cultural centre Väven in central Umeå, since it obscures and dominates the city outline, especially when you come from the south.

Har du själv någon favoritplats som du tycker är ett bra exempel på hur hänsyn har tagits till kulturmiljön?

– Umedalens före detta mentalsjukhus i västra Umeå är intressant. Där kan man tydligt utläsa lager av historia samtidigt som området brukas och används på ett modernt sätt. Ett sämre exempel är kulturhuset Väven i centrala Umeå, eftersom det skymmer och dominerar stadsbilden, i synnerhet när man kommer söderifrån.

MINORITETER I MITTEN

MINORITIES IN THE MIDDLE

De senaste två åren har museet haft ett särskilt fokus på Sveriges fem nationella minoriteter judar, romer, sverigefinnar, tornedalingar och urfolket samer. Under 2018 manifesteras projektet publikt med två angelägna utställningar.

Azra Suljic och Sofia Breimo är anställda vid museet med särskilt uppdrag att arbeta med de två aktuella utställningarna *Vi är romer* och *Prioritet: Minoritet*. Båda utställningarna tar sin utgångspunkt i nationella minoriteter, fast på olika sätt.

I *Vi är romer* får vi följa en 500-årig romsk historia, ta del av berättelser om utanförskap och förföljelse, men också lära oss om traditioner och möta en ung generation romer med stort framtidshopp. I *Prioritet: Minoritet* har utställningen i viss mån en omvänd funktion – här uppmanas personer som identifierar sig som någon av de fem nationella minoriteterna, eller på annat sätt förhåller sig till grupperna, att vara med och skapa historia.

– Samtal, intervjuer och filminspelningar har gjorts med personer som fått berätta sina historier och därmed bidragit till att fylla luckor i museets tidigare historieskrivning, förklarar Sofia Breimo som är etnolog och utställningsproducent för *Prioritet: Minoritet*.

– Utställningen *Vi är romer* har producerats av romer själva tillsammans med Göteborgs stadsmuseum, och det är jätteviktigt, fortsätter Azra Suljic, samordnare och pedagog, och Sofia fyller i:

– Många som medverkar och är direkt berörda säger »äntligen!«. Det är rörande och häftigt!

Sofia och Azra är överens om att utställningarna fyller en viktig funktion. Både för framtiden med nytt material i museets arkiv och som dörröppnare för att fler ska upptäcka museet och vad som händer här.

– Det handlar om att synliggöra berättelser från grupper som inte har fått synas, säger Sofia.

During the past two years the Museum has focused especially on Sweden's five national minorities: Jews, Roma, Sweden Finns, the Tornedalen Finnish and the indigenous Sami. During 2018 this project was put on public display in the form of two important exhibitions.

Azra Suljic and Sofia Breimo are two members of the Museum staff who have had the special task of working on the two current exhibitions called *We are Roma* and *Priority: Minority*. Both exhibitions address the issue of national minorities, although in different ways.

We are Roma takes us through the 500-year history of the Roma and describes their exclusion and persecution, while also teaching us about their traditions and bringing us face to face with a young generation of Roma who are full of hope for the future. *The Priority: Minority* exhibition takes a reverse approach to some extent – it challenges those who identify with one or more of the five national minorities or who in some other way relate to these groups to become involved and create history.

– There have been conversations, interviews and film recordings with people who have been able to tell their stories, and these have helped fill in the gaps in the historical documentation already in the Museum's possession, says Sofia Breimo, who is an ethnologist and the exhibition producer of *Priority: Minority*.

– The *We are Roma* exhibition has been produced by the Roma themselves together with the Museum of Gothenburg, and it is ever so important, continues Azra Suljic, coordinator and teacher, and Sofia adds:

– Many of those who are taking part and are directly affected are saying »At last!« It's so moving and a great feeling!

Sofia and Azra agree that the exhibitions fulfil an important function both for the future in terms of adding new material for the Museum archives and

Stories are missing here

– Utställningen är också viktig för oss som själva är romer. Att vi får berätta vår historia och nutid, menar Azra och fortsätter:

– Efter varje visning frågar vi alltid »Vad tar du med dig härifrån?« och de flesta säger att de inte har haft så mycket kunskap om romer tidigare, få vet till exempel att inom minoriteten romer så finns flera olika romska grupper. De säger också att de lärt sig att inte döma. Många är tacksamma efter att ha sett utställningen.

ensuring that more people will discover the Museum and what goes on here.

– The aim is to bring into public view the stories of groups of people who have not been given the chance before, says Sofia.

– This exhibition is also important for those of us who are Roma ourselves. The fact that we can talk about our past and present, says Azra, and continues:

– After every viewing we always ask: »What will you be taking away from this?« and most people say they've never known that much about the Roma before; few people know, for instance, that within the minority group of Roma there are several different subgroups of Roma. They also say that they've learned not to judge. Many of them are grateful that they've seen the exhibition.

Azra Suljic

Sofia Breimo

BARNENS MUSEUM CHILDREN'S MUSEUM

Minimus är museets skaparverkstad för barn från sex år och uppåt. Här är barn tillsammans med föräldrar välkomna att på egen hand skapa med olika material – rita, sy, snickra, knåda, klippa, klistra. Det går förstås också bra att bara mysa med en bok eller lägga ett pussel. Under skolloven erbjuder vi ofta extra aktiviteter i form av exempelvis berättande, drama eller måleri. Det kan vara i form av skaparläger eller workshoppar.

I vår är det fredagsmys på fredagar mellan kl 13 och 15, och skaparverkstad på söndagarna från kl 12–16.

Minimus is the Museum's creative workshop and welcomes children from 6 years in the company of an adult for drop-in activities. Visitors are welcome to create their own objects from the various materials we provide – you can draw, create, sew, do carpentry or just sit, read a book or do a jigsaw puzzle. During school holidays, we often offer extra activities in various arts such as storytelling, drama and painting. These can be in the form of creativity camps or workshops.

In the spring there is fredagsmys (Friday cosiness), and creative workshops every sunday.

EMELIE SIGFRIDSSON

Bengt och Tommy med en del av det återfunna glittret
Bengt and Tommy with a part of the retrieved glitter

Fräck stöld Daring robbery

I september 1971 slog tjuvar till mot museet, bland annat stals två brudkronor och en del silverföremål. Eftersom inget inbrottslarm registrerades var brottsutredarna tämligen säkra på att tillgreppet ägt rum under ordinarie öppettider, förmodligen söndag 5 september då mycket folk besökte museet. Föremålen som värderades högt stals från en monter där tjuvarna av okända skäl lämnade kvar en mycket värdefull pokal samt en del guldringar. Djup förstämning rådde på museet, men inte alltför länge. En dryg månad efter stölden hittade två »Blomkvistare« – som unga detektiver dåförtiden kallades efter Astrid Lindgrens romanfigur Kalle Blomkvist – en plastkasse i ett dike några hundra meter från museet. Samtliga stulna föremål fanns i kassen, inlindade i näsdukar och prydligt ihopknutna med snören. Inledningsvis hade polisen trott att stölden var ett beställningsjobb, men blev efter grabbarnas fynd mer övertygade om att det var en antikvitetsintresserad »amatör« som fått kalla fötter efter uppmärksamheten i medierna, och kanske faktiskt haft för avsikt att lämna tillbaka stöldgodset genom att placera det i närheten av museet. Sysslomannen vid museet, Karl Järvholm, förhandlade med försäkringsbolag om belöning till upphittarna, och lovade dessutom att skaffa mer stöldsäkra montrar innan föremålen åter ställdes ut till allmän beskådan.

In September 1971 some thieves stole items including two wedding tiaras and a number of silver objects from the museum. Because the burglar alarm did not go off, the crime investigation team were fairly certain that the attack had taken place during regular opening hours. The items of greatest value were stolen from a display case, where for reasons unknown the thieves left behind a very valuable goblet and several gold rings. The atmosphere at the Museum was one of pure gloom, but not for long. Just over a month after the robbery, two youngsters found a plastic bag in a ditch a few hundred metres away from the Museum. All the stolen objects were found in the bag, wrapped in tissue and neatly tied with string. Initially the police believed the robbery had been carried out on the orders of someone else, but after the boys' discovery they become more convinced that this had been an amateur antiques enthusiast who got cold feet on seeing all the media coverage, and who in fact may also have intended to return the stolen goods by placing them in the vicinity of the Museum. The trustee of the Museum, Karl Järvholm, negotiated with the insurance company to give a reward to the boys who had made the discovery, and also promised to acquire more burglar-proof display cases before the objects were returned to public display.

Målningar av Berta Hansson
Paintings by Berta Hansson

Dagbok får liv Diary comes to life

I samband med Berättarfestivalen i Skellefteå i april är det premiär för föreställningen »Mina ungar: Dagbok från en byskola«. Marianne Folkedotter läser och visar bilder ur folkskollärarens och konstnären Berta Hanssons bok med samma namn, till musik av och med Rickard N Jokela. Berta Hanssons liv kretsade kring skolbarnen som hon ägnade stor omsorg och som hon gjorde till huvudpersoner i en lång rad målningar och teckningar, en verksamhet som efter ett besök en vinterkväll skulle ta fart och leda till en karriär som konstnär.

In conjunction with the Berättarfestivalen (»storyteller festival«) in Skellefteå in April, it is now time for the premiere of a performance called »My Young Ones: Diary from a Village School«. Marianne Folkedotter reads and shows pictures from a book by the same name that was written by Berta Hansson, an elementary school teacher and artist. The performance is set to music by Rickard N Jokela, who also plays it. Berta Hansson's life revolved around the schoolchildren she took under her wing and who were made the main characters in many of her paintings and drawings – a project that after a visit one winter's evening would gather momentum and lead to a career as an artist.

Om det finska i Västerbotten

Sune Jonsson Centrum för dokumentärfotografi på Västerbottens museum i Umeå möjliggör för fotografer att arbeta med längre dokumentära projekt och utlyser därför ett residens – en vistelse i Västerbotten om två månader under våren 2018 för att koncentrerat kunna arbeta med ett specifikt projekt. Den första mottagaren av stipendiet utsågs i höstas. En enig jury valde Maria Mäki bland ett fyrtiotal sökande. Hennes dokumentationsprojekt handlar om det finska i Västerbotten, inte minst aktuellt med anledning av Finlands 100-årsjubileum och samtidigt frågor om migration och identitet. Maria Mäki som är född 1981 och bosatt i Kvissleby i Västernorrland flyttade till Sverige för tre år sedan och har sedan dess intresserat sig för de finländare som bott i Sverige under decennier och deras upplevelser kring språk, självbild och integration.

Missa inte! Don't miss!

Vårt utmärkta kafé
Vår välsorterade butik
Vårt trevliga friluftsmuseum

Our eminent café
Our well-assorted shop
Our pleasant open air museum

